

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3P/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920201709
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5920201709.1

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. O., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov: D. O., nar. XX.X.XXXX, bytom J. E. X, XXX XX V., zast. Mgr. Michalom Krákornikom, advokátom so sídlom Štiavnická 2018/7, 034 01 Ružomberok a Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, t.č. E. XXX, XXXXJX H., E., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Súd vyhlasuje, že nemá právomoc a konanie zastavuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.9.2020 žiadala matka mal. dieťaťa prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu upraviť výkon rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, keď žiadala maloleté dieťa zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na platenie výživného mesačne po 250 EUR, od podania návrhu, vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky s tým, že zastupovať a spravovať majetok maloletého bude matka. Stretávanie otca s maloletou žiadala upraviť v rozsahu dohodnutom s matkou na pojednávaní, avšak za stálej prítomnosti matky. V odôvodnení podaného návrhu matka uviedla, že s otcom maloletej sa spoznali počas výkonu svojej práce v Holandsku, kde spoločne bývali (spolu s ďalším nájomníkom), pričom otec maloletej vykonáva v Holandsku činnosť ako živnostník. Po dva a pol ročnom vzťahu sa im narodilo dňa XX.XX.XXXX dieťa X. O.. Navrhovateľka po narodení dcéry pociťovala stratu záujmu zo strany odporcu, nemala v ňom oporu v starostlivosti o dcéru, čo zapríčinilo, že sa cítila osamelá a izolovaná jednak od partnera, ako aj od svojej rodiny, nevedela nájsť s odporcom názorový prienik ani vo výchove ich spoločnej dcéry a ani v oblasti založenia si spoločnej domácnosti bez ďalšej osoby (nájomníka). K uvedeným problémom sa pridružila aj nadmerná konzumácia alkoholu ako aj omamných a psychotropných látok na strane odporcu, čo zapríčinilo, že navrhovateľka v mesiaci júl 2020 odcestovala s maloletou na Slovensko, kde plánuje ostať a nechce sa vrátiť do Holandska. V tejto súvislosti poukázala na udalosti, ktoré sa udiali v priebehu tohto leta po jeho príchode na územie Slovenska, pre ktoré skutočnosti navrhovala nariadiť neodkladné opatrenie.

2. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/38/2020 vyplynulo, že uznesením č.k. 2P/38/2020-24 zo dňa 6.8.2020 súd návrh matky mal. dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Z odôvodnenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplynulo, že navrhovateľka dňa 05.07.2020 od partnera a otca maloletej spolu s maloletým dieťaťom odišla zo spoločného prechodného bydliska, E. XXX, XXXXJX H., v E. k svojim rodičom na N.. Otec maloletej v danom čase mal informáciu, že matka s maloletou plánovala dočasne zostať na Slovensku predbežne do 09/2020, nakoľko ho ešte neinformovala o zámere zostať s maloletou na Slovensku trvale.

3. Z odôvodnenia podaného návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností ako aj odôvodnenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplynulo, že konanie má väzbu s iným štátom Európskej únie, preto bolo potrebné sa zaoberať skúmaním právomoci tunajšieho súdu na konanie o podanom návrhu.

4. Podľa čl. 1 ods. 1 písm. b) NARIADENIA RADY (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „Nariadenie“) toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 1 ods. 2 „Nariadenia“ záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä: opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom; opatrovnictva, poručníctva alebo podobných inštitútov; určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú; umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa; opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

Podľa čl. 8 „Nariadenia“ súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania. 2. Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa čl. 9 „Nariadenia“ keď sa dieťa oprávnené presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nový obvyklý pobyt, súdy členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si zachovávajú, ako výnimku z článku 8, právomoc počas trojmesačného obdobia po presťahovaní vo veci zmeny rozsudku o práve styku, ktorý bol vydaný v tomto členskom štáte predtým, ako sa dieťa presťahovalo, ak nositeľ práva styku na základe rozsudku o práve styku má naďalej svoje obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa. Odsek 1 sa neuplatňuje, ak sa nositeľ práva styku, ktorý je uvedený v odseku 1 podrobil právomoci súdov členského štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa účasťou na konaní pred týmito súdmi bez toho, aby namietal ich právomoc.

Podľa čl. 10 „Nariadenia“ v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

- a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním, alebo
- b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok:
 - i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržávané;
 - ii) nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť;
 - iii) konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, sa skončilo podľa článku 11 ods. 7;
 - iv) súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

Podľa čl. 12 ods. 1 „Nariadenia“ súdy členského štátu pri výkone svojej právomoci podľa článku 3, na základe návrhu na rozvod, rozluky alebo anulovanie manželstva, majú právomoc v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práv a povinností a ktorá súvisí s týmto návrhom, ak: a) aspoň jeden z manželov má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu a b) manželia a nositelia rodičovských práv a povinností prijali právomoc týchto súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšíšom záujme dieťaťa.

Podľa čl. 12 ods. 3 „Nariadenia“ súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak: dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu; a všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

Podľa čl. 13 „Nariadenia“ ak nemožno určiť obvyklý pobyt dieťaťa a právomoc nemožno založiť podľa článku 12, právomoc majú súdy členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza. Odsek 1 sa vzťahuje aj na deti utečencov a deti, ktoré sa dostali do cudziny v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte.

Podľa čl. 17 „Nariadenia“ ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Podľa čl. 10 NARIADENIA RADY (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej nemá podľa tohto nariadenia právomoc konať, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Podľa § 2 ods. 1 Z.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 Z.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

Podľa čl. 1 ods. 1 NARIADENIA RADY (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti toto nariadenie sa vzťahuje na vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných vzťahov, príbuzenstva, manželstva alebo švagrovstva.

Podľa čl. 3 písm. a), b) NARIADENIA RADY (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: súdu podľa miesta obvyklého pobytu povinného, alebo súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného.

Podľa čl. 3 písm. d) NARIADENIA RADY (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

5. Z obsahu spisu mal súd preukázané, že podaným návrhom sa matka maloletej domáha rozhodnutia vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, pričom dané práva a povinnosti možno podradiť pod oprávnenia podľa čl. 1 ods. 1 písm. b) Nariadenia (nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností). Uvedené práva a povinnosti sa týkajú najmä opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom; určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú; opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa a zároveň určenia výživného. Z odôvodnenia podaného návrhu, ako aj obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/38/2020, osobitne návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa spolu s maloletým dieťaťom žili spolu v spoločnej domácnosti v Holandsku, keď po dva a pol ročnom vzťahu sa im dňa 12.01.2019 v meste Haarlem, Holandské kráľovstvo narodila mal. X. O.. Navrhovateľka - matka mal. dieťaťa spolu s maloletou dňa 05.07.2020 odišla so súhlasom partnera zo spoločného prechodného bydliska, Hoofdweg 148, 1433JX Kudelstaart v Holandsku k svojim rodičom na Slovensko, pričom otec maloletej v danom čase mal informáciu, že

matka s maloletou plánovala zostať na Slovensku dočasne, predbežne do 09/2020, nakoľko ho matka podľa svojho vyjadrenia ešte neinformovala o zámere zostať s maloletou na Slovensku trvale. Aktuálne mal súd z vyjadrení matky preukázané, že matka maloletej plánuje s mal. dieťaťom zostať na Slovensku a do Holandska sa vrátiť nechce.

6. Súd v rámci skúmania právomoci na konanie v zmysle čl. 8 „Nariadenia mal z potvrdenia o pobyte (č.l. 4 spisu) preukázané, že maloletá má od 31.7.2020 hlásený trvalý pobyt na adrese J. E., XXXX/X, V., pričom matka maloletej má na danej adrese trvalý pobyt od 6.8.1991. Súd poukazuje, že trvalý pobyt má výlučne evidenčný charakter a obvyklý pobyt maloletého dieťa, na základe ktorého sa určuje právomoc súdu vo veciach rodičovských práv a povinností, dieťa podľa názoru súdu na území Slovenskej republiky doposiaľ nenadobudlo. Pod pojmom „obvyklý pobyt“ sa chápe pobyt, kde sa chce osoba zdržiavať, kde sa reálne, fyzicky väčšinu roka nachádza, kde je centrum jej záujmu, miesto, v ktorom má dotknutá osoba centrum (ťažisko) svojho života. Súd pri posúdení otázky, či má osoba obvyklý pobyt na území určitého štátu, musí brať do úvahy všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu. V prípade maloletého dieťaťa, je to miesto, kde sa zdržuje na základe dohody rodičov alebo iných rozhodných skutočností. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa v členskom štáte, ktorá prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter, má pobyt dieťaťa odzrkadľovať istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia, pričom pri skúmaní miery začlenenia dieťaťa, treba zohľadniť najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte a musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých je možné vyvodiť, že táto prítomnosť nemá len dočasný alebo príležitostný charakter a vykazuje znaky trvalosti. V tomto smere súd poukazuje, že maloletá sa od narodenia zdržiavala v Holandsku spolu s oboma rodičmi. Dočasné, či protiprávne opatrenie jedného z rodičov na pobyte dieťaťa bez ďalšieho nič nemenia. Pojem „obvyklý pobyt dieťaťa“ vložil Súdny dvor vo svojom rozsudku z 22. decembra 2010 vo veci Barbara Mercredi/Richard Chaffe. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že samotné presťahovanie sa do iného štátu nezakladá samo o sebe, automaticky obvyklý pobyt maloletého, premiestneného bez súhlasu druhého rodiča, resp. dohody rodičov. Súd poukazuje, že Súdny dvor EÚ nepovažuje kritérium štátneho občianstva, či dĺžky pobytu na území členského štátu za výsostne určujúce faktory, ktoré by mali pri určovaní skutočného miesta pobytu osoby rozhodujúci význam, preto v tomto prípade je irelevantné štátne občianstvo účastníkov konania. „V prípade presunu obvyklého pobytu z jedného členského štátu do iného Súdny dvor EÚ upresnil, že okrem fyzickej prítomnosti osoby v členskom štáte musia aj iné ďalšie skutočnosti nasvedčovať tomu, že táto prítomnosť nemá len dočasný, či príležitostný charakter (C-523/2007, bod 33, 38). Ani štátna príslušnosť osoby nemôže sama o sebe bez ďalšieho postačovať na to, aby bolo možné označiť tento členský štát za miesto jej obvyklého pobytu v zmysle Nariadenia Brusel IIa (pozri C-499/15, bod 63).“ V tomto prípade má súd za to, maloletá má od narodenia väzby v Holandsku, kde od narodenia bývala s oboma rodičmi, teda obvyklým miestom pobytu mal. dieťaťa je Holandsko.

8. Súd sa v ďalšom zaoberal aj ust. článkov 9, 10 a 12 Nariadenia, keď podľa čl. 9 Nariadenia si súd pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa zachová právomoc počas trojmesačného obdobia po presťahovaní dieťaťa, pokiaľ sa dieťa oprávnenne presťahuje do iného členského štátu a v novom členskom štáte nadobudne obvyklý pobyt. V tomto prípade súd konštatuje, že v predmetnej veci nemožno uvedené ustanovenie Nariadenia aplikovať, nakoľko nedošlo k oprávnenému presťahovaniu dieťaťa, išlo len o dočasné vycestovanie a maloletá sa spolu s matkou mali na Slovensku zdržiavať dočasne, do 09/2020, o čom mal otec mal. dieťaťa vedomosť. Matka sama v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia túto skutočnosť uviedla a tiež uviedla, že ho ešte neinformovala o zámere zostať s maloletou trvale na Slovensku. Podľa čl. 12 ods. 1 Nariadenia sa upravuje právomoc súdu, ktorý má právomoc v konaní o rozvod manželov - rodičov dieťaťa, pričom v tomto prípade rodičia dieťaťa nie sú manželia a pokiaľ majú súdy členského štátu podľa čl. 12 ods. 3 „Nariadenia“ právomoc na konanie v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, založiť právomoc súdu v zmysle uvedeného ustanovenia možno len v prípadoch ak má dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočností, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa, avšak za splnenia kumulatívnej podmienky, že všetci účastníci konania prijali právomoc tunajšieho súdu výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, čo súd preukázané nemal. V tomto prípade mal súd za to, že je potrebné postupovať podľa Čl. 10 Nariadenia, ktoré upravuje neoprávnené premiestnenie

mal. dieťaťa, kedy si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte, čo v súdnej veci súd preukázané nemal, teda je daná právomoc na konanie Holandskému súdu. V tomto konkrétnom prípade mal súd dostatočne preukázané, že obvyklý pobyt maloletého dieťaťa možno určiť, preto ani na základe čl. 13 „Nariadenia“ si nemôže tunajší súd založiť právomoc na konanie v predmetnej veci, a to ani na konanie vo veci zverenia maloletého do osobnej starostlivosti jedného z rodičov ani na určenie výživného podľa čl. 3 NARIADENIA RADY (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti v členských štátoch, nakoľko vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním a právomoc na konanie je daná tomu súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach. V danom prípade rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu po jeho narodení nadobudli obaja rodičia a až do odchodu matky a maloletej na Slovensko (5.7.2020) ich aj spoločne vykonávali v spoločnej domácnosti v Holandsku. Opatrovnícke právo (ktoré zahŕňa najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa) sa vykonáva spoločne a v konaní nebolo preukázané, že by otec maloletej s trvalou zmenou pobytu a zotrvaním maloletého dieťaťa na území Slovenskej republiky súhlasil. Nakoľko súd nemá právomoc na konanie v predmetnej veci, s poukazom na vyššie uvedené a cit. zákonné ustanovenia, rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto uznesenia a v zmysle čl. 17 „Nariadenia“ a čl. 10 NARIADENIA RADY (ES) č. 4/2009 vyhlásil, že nemá právomoc a konanie zastavil.

9. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.